

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: I. K.
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2019, č.j. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2019, č.j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku **98 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2019, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 4. 2019, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž žalovaná odňala

žalobkyni invalidní důchod podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“ nebo „ZDP“).

2. Podkladem pro prvostupňové rozhodnutí byl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Blansko (dále jen „OSSZ Blansko“) ze dne 17. 4. 2019, podle něhož již žalobkyně není invalidní, neboť pokles její pracovní schopnosti byl stanoven na 20 %.

II. Napadené rozhodnutí

3. V řízení o námitkách před žalovanou bylo přezkoumáno prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu včetně uplatněných námitek. Žalovaná vycházela z následující diagnózy zdravotních postižení žalobkyně: bifokální tumor pravého prsu – invazivní karcinom pravého prsu s meta axily vpravo, stav po parciální mastektomii ze dne 2. 1. 2017 a radikální mastektomii vpravo dne 23. 8.2017, následně pak byla prodělána chemoterapie. Dalšími méně významnými zdravotními postiženími žalobkyně jsou arteriální hypertenze, polyarthralgie, nefrolithiaza vpravo, st.p. laparoskopické cholecystektomii.
4. Byl vypracován nový posudek o invaliditě ze dne 16. 7. 2019, podle jehož závěrů žalobkyně již není invalidní a pokles její pracovní schopnosti činí pouze 20 %.
5. Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je zdravotní postižení v kapitole II (onkologie), oddílu A (zhoubné novotvary), položka 1b (lehké postižení, stavy v kompletní remisi, zpravidla po 6 měsících od ukončení aktivní onkologické léčby...) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Dominantním zdravotním postižením je nadále onkologické onemocnění, jedná se o stav po aktivní onkologické léčbě, která byla ukončena v měsíci květnu 2018 a je v remisi. Nebyly popsány závažnější komplikace léčby, toliko hormonální léčba.
6. Lékařka žalované dále poukázala na omezení v důsledku bolestivého syndromu krční a hrudní páteře, který byl řešen rekonstrukcí prsu v březnu 2019. Podle jejího názoru došlo ke stabilizaci zdravotního stavu bez známek recidivy. Invalidita třetího stupně byla žalobkyni přiznána od 02/2018, nyní je však stav doléčený a stabilizovaný. Žalobkyně nadále pracuje v původní profesi úřednice na plný úvazek.
7. Posudková lékařka žalované dospěla k potvrzení závěru OSSZ Blansko ze dne 17. 4. 2019 s tím, že žalobkyně již není invalidní. Podle jejího názoru tvrzení žalobkyně o tom, že její zdravotní stav se po 14 měsících od posouzení zdravotního stavu v řízení o invaliditě a téměř po roce od ukončení náročné onkologické léčby nezměnil, zpochybňuje nejen smysl, ale i pozitivní výsledek této náročné léčby. Přesvědčení žalobkyně, že její invalidita stále trvá, je pouze jejím subjektivním pocitem a nemá oporu v provedeném dokazování.
8. Vzhledem k tomu žalovaná vycházela z tohoto závěru a zamítla námitky žalobkyně jako nedůvodné, přičemž potvrdila prvostupňové rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu.

III. Žaloba

9. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně poukázala na skutečnost, že ode dne 1. 2. 2018 pobírala invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, přičemž pokles její pracovní schopnosti činil 70%. Její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byl kvalifikován podle kapitoly II., oddílu A, položky 1 písm. e) vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.).
10. V předmětném řízení jí však nebyla uznána žádná invalidita a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byl kvalifikován podle kapitoly II., oddílu A položky 1 písm. b) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Podle jejího názoru je posudkové hodnocení jejího zdravotního stavu v rozporu s lékařskými nálezy. Žalobkyně poukázala na dlouhodobé sledování a lymfodrenáže, a upozornila na to, že ji očekává další operace koncem října 2019.
11. Napadené rozhodnutí je nesprávné, jelikož je postaveno nepřesvědčivém závěru, že po 14 měsících se stav žalobkyně „záračně“ zlepšil. Tak radikální zásah do lidského organismu znamená pro pravačku značné omezení vykonávaných běžných činností. Dále žalobkyně poukázala na to, že nebyla účastna jednání posudkových lékařů ani v jednom stupni, tudíž si nemohli učinit správnou představu o jejích zdravotních postiženích. Na pravou horní končetinu se žalobkyně nemůže spolehnout, vypadávají jí předměty. Cítí v ní pnutí, tupou bolest a pálení, přičemž se jí tvoří otoky 3-4 cm oproti levé ruce. Potíže se stupňují s rostoucí teplotou a bývají nejhorší v letních měsících. Zhoršily se jí i problémy se zády, které vyžadují lymfomasáže a rehabilitace.
12. Žalobkyně zdůraznila, že její stav po třech operacích je nepříznivý, trpí únavou, bolestmi svalů a kloubů (prodělaná borelióza, hormonální léčba) vyžaduje i v zaměstnání častější přestávky a opakované zkracování pracovní doby. Podle jejího názoru správně měl být zdravotní stav hodnocen podle ustanovení kapitoly II, oddílu A položky 1 písm. e) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., což odpovídá invaliditě III. stupně.
13. K žalobě žalobkyně připojila lékařské zprávy, a to konkrétně zprávu MUDr. V. ze dne 29. 4. 2019, 29. 7. 2019, dále MUDr. N. ze dne 10. 7. 2019, zprávu MUDr. A. K. ze dne 11. 7. 2019, a lékařské zprávy doc. MUDr. D. ze dne 17. 4. 2019, 15. 5. 2019, 29. 5. 2019, 5. 6. 2019, 12. 6. 2019, 26. 6. 2019, a ze dne 17. 7. 2019.
14. Žalobkyně navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení. Dále požadovala přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalované a replika žalobkyně

15. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě shrnula rozhodnou právní úpravu invalidity v ustanoveních § 38 a § 39 ZDP, jakož i úpravu posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů.
16. K prokázanému skutkovému stavu ve správním řízení žalovaná uvedla, že považuje posudky OSSZ Blansko a lékařky žalované za objektivní a přesvědčivé. Navrhla vypracování posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Za stávajícího prokázaného skutkového stavu věci navrhla, aby byla žaloba zamítnuta.

17. V replice k vyjádření žalované bylo ze strany žalobkyně zejména zdůrazněno, že nebyla ve správním řízení ani jedním z posudkových lékařů vyšetřena. Její léčba stále probíhá a čekají ji další operace. Proto trvá na důvodech uvedených v žalobě.

V. Řízení před soudem

18. Krajský soud v průběhu řízení vyžádal správní spis žalované a spis OSSZ Blansko. Z této dokumentace vyplývají následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci.
19. Ze **správního spisu** OSSZ Blansko a dávkového spisu žalované vyplývá, že žalobkyně vykonávala práce v administrativě, naposledy jako úřednice Městského úřadu Blansko. Podle posudku OSSZ Blansko ze dne 5. 2. 2018, jímž byla provedena zjišťovací prohlídka, byla žalobkyně uznána invalidní ve třetím stupni invalidity. Její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byl kvalifikován podle ustanovení kapitoly II., odd. A, položky 1e přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.
20. Na základě toho byl žalobkyni rozhodnutím žalované ze dne 30. 4. 2018 přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně ode dne 1. 2. 2018. Posléze byla provedena kontrolní lékařská prohlídka OSSZ Blansko dne 17. 4. 2019, kde žalobkyně nebyla účastna jednání posudkového lékaře. V tomto posudku byl dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav kvalifikován podle kap. II, položky 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pokles pracovní schopnosti 20% a den zániku invalidity byl stanoven 17. 4. 2019 (tj. dnem posouzení).
21. Podle posudku lékařky žalované v námitkovém řízení ze dne 16. 7. 2019, který byl vypracován na základě jednání bez účasti žalobkyně, došlo k potvrzení závěru OSSZ Blansko s tím, že zdravotní stav je stabilizovaný. Žalobkyně byla na svá postižení adaptována a její zdravotní stav je stacionární.
22. Krajský soud nechal vypracovat **posudek PK MPSV**, pracoviště v Brně ze dne 21. 2. 2020, z něhož vyplývají následující skutečnosti. Komise byla složena z předsedy a odborné internistky, dále tajemnice komise. Proběhlo vyšetření při jednání komise za přítomnosti žalobkyně. Při vyšetření bylo zjištěno, že na pravé horní končetině je otok o 3 cm oproti levé horní končetině v paži i předloktí až po zápěstí krajinu. PK MPSV vycházela z lékařských zpráv doložených při jednání, kompletní dokumentace praktického lékaře a dospěla k následujícímu posudkovému hodnocení.
23. V první řadě konstatovala absolvování částečné mastektomie dne 2. 1. 2017, pak radikální mastektomie (08/2017), a následnou biologickou terapii. V současné době lze konstatovat stabilizovaný stav v kompletní remisi, byla provedena rekonstrukční plastika pravého prsu a remodelace levého prsu. Přesto u žalobkyně přetrvává výrazný otok na pravé horní končetině, tudíž jsou nutné lymfodrenáže a komprese. Dále žalobkyně trpí více etážovým vertebrogenním algickým syndromem bez kořenové iritace.
24. PK MPSV dále uvedla, že žalobkyně trpí též těžkým depresivním syndromem, který byl zaléčen již od září 2019, nicméně objektivizaci jeho projevů bylo možno provést až po vydání napadeného rozhodnutí. Toto zdravotní postižení nemá prozatím charakter dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

25. PK MPSV dospěla k závěru, že zdravotní postižení žalobkyně lze k uvedenému hodnotit podle kap. II., položky 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. na horní hranici pro přetrvávající lymfedém (25 %). Dále PK MPSV sáhla k aplikaci zvýšení podle ustanovení § 3 cit. vyhlášky o 10 % na výsledných 35 %. To znamená, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní v prvním stupni invalidity. Vznik invalidity byl stanoven ode dne 17. 4. 2019 (datum posouzení lékařem OSSZ Blansko v předmětném správním řízení).
26. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo za omluvené neúčasti žalobkyně a s účastí zástupkyně žalované dne 26. 10. 2020. Krajský soud shrnul podstatný obsah žalobního podání, soudního spisu a správních spisů OSSZ Blansko a dávkového spisu. Dále provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 21. 2. 2020. K závěrům posudku PK MPSV zástupkyně žalované uvedla, že nemá žádné námitky. Jelikož z podání účastníků nevyplynuly žádné návrhy na doplnění dokazování, krajský soud je ukončil a po vyslechnutí konečného návrhu žalované, v němž ponechala osud věci na uvážení soudu, po přerušení jednání vyhlásil rozsudek.
27. Žaloba je **důvodná**.
28. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
29. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.

30. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz). Jsou-li v posudkových hodnoceních zdravotního stavu rozpory, může je krajský soud v rámci doplňování zjišťování skutkového stavu řešit i porovnáním tzv. srovnávacího posudku PK MPSV (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013-22, přístupný na www.nssoud.cz). Rozhoduje-li pak žalovaná o odnětí určité dávky, musí v odůvodnění svého rozhodnutí jednoznačně vysvětlit, proč příjemce dávky již nesplňuje podmínky, na základě kterých mu byla dávka přiznána (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, čj. 4 Ads 14/2009-37, přístupný na www.nssoud.cz).
31. Krajský soud v předmětné věci vyhodnotil zjištěný skutkový stav ve světle posudku PK MPSV ze dne 21. 2. 2020. V první řadě krajský soud konstatuje, že předložený posudek splňuje všechny formální náležitosti, neboť komise zasedala v řádném složení za splnění procesních požadavků stanovených právní úpravou (§ 7 vyhl. č. 359/2009 Sb.). Žalobkyně byla při jednání komise vyšetřena přítomnými lékaři.
32. Ohledně úplnosti předloženého posudku krajský soud uvádí, že podle jeho názoru PK MPSV vycházela ze všech dostupných lékařských zpráv včetně těch, které žalobkyně v soudním řízení předložila. Na rozdíl od posudku lékařky v námitkovém řízení i posudku OSSZ Blansko (kontrolní lékařská prohlídka) je posudek PK MPSV založen kromě zdravotní dokumentace i na vyšetření žalobkyně při jednání komise, které se zaměřilo zejm. na lymfedém pravé paže.
33. Co se týká přesvědčivosti předloženého posudku, krajský soud nemá o této jeho kvalitě žádné pochybnosti. Posudkové hodnocení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je komplexní, podložené a srozumitelně logicky zdůvodněné. Kvalifikace dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně se v otázce stanovení rozhodující příčiny i její klasifikace podle relevantních ustanovení přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. v zásadě neliší. Předložený posudek PK MPSV se však více věnuje otázce následků provedení mastektomie a rekonstrukce prsu, jakož i přetrvávajícím problémům s prouděním lymfy (lymfedém). Pokud PK MPSV dospěla k závěru, že zdravotní postižení žalobkyně lze k uvedenému hodnotit podle kap. II., položky 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. na horní hranici pro přetrvávající lymfedém (25 %) a dále aplikovala zvýšení podle ustanovení § 3 cit. vyhlášky o 10 procent, je to postup zcela přesvědčivý. Výsledný pokles pracovní schopnosti, který činí 35 %, tedy zakládá hodnocení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jako invalidity prvního stupně.
34. Krajský soud dospěl k závěru, že otázka invalidity nebyla ve správním řízení zodpovězena korektně, neboť k datu provedení kontrolní lékařské prohlídky OSSZ Blansko (17. 4. 2019) žalobkyně byla prokazatelně invalidní v prvním stupni invalidity. Proto je napadené rozhodnutí založeno na nedostatečně a vadně zjištěném skutkovém stavu (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.).

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

35. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal žalobu jako důvodnou, a proto ji zrušil napadené rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
36. V dalším řízení je žalovaná povinna vydat ve věci žádosti o přiznání invalidního důchodu žalobkyně nové rozhodnutí o námitkách ve smyslu § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, tedy prvostupňové rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu zrušit a řízení v této věci zastavit. Žalovaná bude v dalším řízení vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedeného dokazování v tomto soudním řízení (§ 78 odst. 6 s.ř.s.) a bude z něho vycházet při novém posouzení podmínek trvání nároku na invalidní důchod. Zároveň nepochybně bude její povinností rozhodnout o doplatku invalidního důchodu za dobu, kdy v důsledku odnětí invalidního důchodu tuto dávku nepobírala, ačkoliv byla invalidní v prvním stupni invalidity.
37. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch měla v plném rozsahu (napadené rozhodnutí bylo zrušeno), a proto má právo na náhradu nákladů řízení, což také v petitu žaloby požadovala. Jelikož vzniklé náklady nevyčíslila, soud vycházel při určení jejich výše ze soudního spisu. Zjistil, že žalobkyni vznikly náklady pouze na poštovné, a to v celkové výši 98 Kč. Proto v tomto rozsahu také přiznal náhradu nákladů řízení, kterou je žalovaná povinna uhradit žalobkyni za podmínek stanovených ve výroku II tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. října 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.

